

Tim Sparv – fotbollsspelaren som vet hur man leder

31.05.2018

Att hålla 25 vinnarskallar nöjda är en svår konst. Tim Sparv duckar å andra sidan inte för utmaningar. Som 31-åring ser han fram emot några år till på toppnivå som fotbollsspelare, men sedan hägrar en tränarkarriär. Hans ledaregenskaper syns tydligt ute på planen och under karriären har han tagit in de bästa bitarna av sina tränare. Även ledarskap kräver förmåga att samarbeta och Sparv ser konsten att delegera som en av de viktigaste ledaregenskaperna.

Det här är kaptenen som talar

Slätten på Jylland liknar plattlandet
i Österbotten på många
sätt. Landsbygden breder ut
sig mellan småstäderna och
trafikstockningar existerar inte.
Det talas dialekter som huvudstadsborna
låtsas ha svårt att förstå. Folk pratar till och
med om samma saker - i taxin på väg från
Midtjyllands flygplats till träningsanläggningen
i Ikast berättar chauffören att ett
av den gångna vinterns hetaste samtalsämnen
på den jylländska landsbygden
har varit de ökade vargobservationerna.
Ingen har väl undgått vinterns vargdebatt i
Österbotten.

Proffsfotboll

Jylland borde med andra ord kännas som
hemma för Tim Sparv, uppvuxen i Oravais
i Österbotten. Men det finns åtminstone
en avgörande skillnad mellan de gamla

hemtrakterna och hans nuvarande hemvist. Efter femton år som proffs i sex olika fotbollsklubbar och lika många länder är han på Jylland av en orsak: för att spela proffsfotboll på toppnivå. Han värvades till FC Midtjylland sommaren 2014 och har sedan dess lett laget ute på plan, vunnit danska ligan och mött europeiska storlag som Napoli, Club Brügge och Manchester United.

- Ja, jag trivs utmärkt här, både på och utanför planen. Sportsligt utmanar vi de två stora Köpenhamnsklubbarna om mästartiteln och vi gör allt för att spela till oss en plats i någon av de europeiska klubbligorna i år igen.

Det mesta kretsade kring idrott

Vi sitter i klubbrestaurangen vid träningsanläggningen i Ikast. Lunchbuffébordet bjuder på chili con carne, ris och en lång rad olika sallader. Förmiddagens träning är avverkad och både spelare och tränare äter med god aptit.

- Vi tillbringar mycket tid tillsammans, också utanför match och träning. Det är en familjecentrerad klubb och efter dagens andra träning kommer vi att ha en middag där alla får ta med sig sina familjer och umgås. Det är typiskt för den danska hyggekulturen och den är bra för mig eftersom jag har svårt att slappna av ibland.

Det var full fart från början hemma hos Sparvs i Oravais på 1990-talet. Det mesta kretsade kring idrott. Mamma

Eva var entusiastisk häcklöpare och tog med sig sina tre barn på friidrottsträningar. Pappa Tor hade spelat fotboll och blev Tims och lillebror Glenns första tränare. Glenn är numera professionell MMA-boxare i Thailand.

- Han spelade också fotboll när vi var barn, men han fick problem med knät och slutade. Sedan hittade han sin egen grej och det har gått bra för honom inom kampsport.

Fotbollen var nummer ett

Tim hittade sin grej redan som femåring. Pojkrummet i Oravais var tapetserat med idolaffischer på Eric Cantona, Paul Scoles och de andra stjärnorna i Manchester United.

- Jag höll på med andra sporter också, innebandy, friidrott, terränglöpning, men det var aldrig någon tvekan om att fotbollen var nummer ett. Jag var väldigt disciplinerad och målinriktad redan i tidig ålder och min pappa pushade mig att träna hårt.

Som femtonåring blev han uttagen till U15-landslaget och han hade redan tidigare insett att han måste söka sig ut i världen för att fullfölja sina drömmar. Efter högstadiet var han redo att flytta till någon större fotbollsmiljö än Vörå. Han besökte och testspelade med flera klubbar - IFK Göteborg, Helsingborgs IF, Sampdoria i Genua och Feyenoord i Rotterdam - innan han valde Southamptons akademi.

- Det kändes bra att komma dit och det var den bästa tiden hittills i min karriär. Hela miljön präglades av proffsighet, ledarna hade starkt fokus på teknik och kraven var höga på allt vi gjorde. Jag hamnade utanför min bekvämlighetszon och stortrivdes med det.

Mördande konkurrens

I samma akademi fanns flera spelare som nått absoluta världstoppen. De mest kända är Real Madrid-stjärnan Gareth Bale och de engelska landslagsspelarna Adam Lallana och Theo Walcott.

- Man brukar räkna att det i snitt kommer en till två proffsspelare ur en

akademiårgång. Vi är omkring 15 från det gänget som blev proffs.

Kontakten med de gamla akademikompisarna från Southampton är sporadisk.

- Vi har stött på varandra i olika sammanhang.

Jag har spelat landskamp mot

Bale och Theo har fixat matchbiljetter åt

mig någon gång när jag varit i London.

De är ödmjuka killar trots att de är stora stjärnor i sina klubbar.

Konkurrensen i en engelsk storklubb

som Southampton är mördande och det

fick Tim Sparv uppleva hösten 2006, när

han var uppe och nosade på en plats i

Southampton's A-lag. Det blev sparsamt

med speltid och för att fortsätta sin

utveckling som spelare valde han vårvintern

2007 att flytta till Halmstads BK i Allsvenskan, som vid den tiden tränades

av Sveriges nuvarande landslagscoach

Janne Andersson.

- Övergången från juniorfotboll till

seniorfotboll är svår för de flesta, men för

mig blev den kanske ännu svårare. Jag

hade problem med skador och sjukdomar

och fick inte till det som jag hade tänkt i

Halmstad, men när jag tittar tillbaka var

det ändå under den tiden som jag har lärt

mig mest om mig själv.

”Det var ett oförglömligt ögonblick i Åbo när vi gjorde mål i sista minuten i den avgörande kvalmatchen mot Österrike.”

EM 2009

Trots en del motgångar i klubblaget hade

han vid den tiden en av sina största framgångar i landslagssammanhang. Med kaptensbindeln runt armen ledde Tim Sparv Finlands U21-lag till EM 2009, den enda storturneringen som ett finländskt herrlag hittills har lyckats kvala sig in till.

- Det var ett oförlömligt ögonblick i Åbo när vi gjorde mål i sista minuten i den avgörande kvalmatchen mot Österrike och sedan vann på straffar.

I själva turneringen blev det ännu tuffare. Finland lottades i samma grupp som Spanien, Tyskland och England och lyckades göra ett mål - på en straff av Tim Sparv mot England.

EM var också ett bra skyltfönster mot proffsklubbarna i Europa och Sparvs kapacitet som fotbollsspelare hade uppmärksammats av nederländska toppklubben Groningen.

- Att flytta till Groningen var ett stort steg uppåt i min karriär, både ekonomiskt och professionellt. Vi hade ett stort skandinaviskt inslag av spelare i laget och det ger ofta en bra stämning.

Det var också när han flyttade till Groningen och började tjäna mer pengar som han gick in mera aktivt för att spara en del av sina inkomster. I början investerade han i fastigheter, men sedan tre-fyra år tillbaka anlitar han Ålandsbanken för fondplaceringar.

- Jag har fotbollskompisar som sysslat med aktiehandel, men även om det kan kännas lockande föredrar jag att överlåta mina placeringar åt proffsen. Min princip är att undvika att lägga alla ägg i samma korg.

I förhållandet till pengar beskriver han sig som närmare Spara än Slösa, även om han har vissa excesser som han vill kosta på sig.

- När det gäller mat och kläder betalar jag gärna lite extra för kvalitet. Jag unnar mig också en rejäl resa när jag har ett par veckors semester i december. Senast åkte jag och flickvännen till Mauritius.

Bollvinnare och härförare

Inför säsongen 2013-14 gjorde tyska klubben Greuter Fürth en satsning på att ta steget upp till Bundesliga och behövde en bollvinnare och härförare på mittfältet. En sådan som tacklar först och ställer frågor sedan. De fick Tim Sparv och tog sig nästan hela vägen.

- Det var så surt, vi föll i sista och avgörande matchen mot Hamburger SV som blivit något av experter på att vinna med kniven mot strupen. I den matchen spelade jag förresten mot Rafael van der Vaart, som nu är min lagkompis här.

FC Midtjylland fick en ny ägare 2014, när Matthew Benham breddade sitt imperium från England till Danmark. Benham är känd för att använda sig av big data för att analysera och bygga upp sina lag. Tim Sparv var den första han köpte till laget utifrån den ocean av statistiska uppgifter som finns över alla spelare på den nivån.

- Det här med dataanalys inom fotboll fanns ännu inte när jag spelade i Groningen, men det började komma under året i Tyskland. Sedan dess har det blivit stort och FC Midtjylland försöker utnyttja det för att kunna utmana Köpenhamnsklubbarna som har större spelarbudgetar. Dataanalyserna hjälper tränare att matcha laget, men påverkar inte hur vi spelare fattar våra beslut ute på plan.

Svår konst

Att få 25 vinnarskallar att trivas och arbeta bra tillsammans är en svår konst och olika tränare har olika metoder.

- Vissa har bra träningar och är taktiskt kloka, men saknar förmågan att skapa en laganda. Andra kan vara psykologiskt skickliga ledare, men är kanske inte lika vassa på det taktiska tänkandet.

Som den ledarfigur han är ute på planen har han också haft ett speciellt förhållande till sina tränare. Där ute på mittfältet gäller det att ge utlopp för sin egen kreativitet inom ramen för tränarens spelsystem. I den balansgången har Tim Sparv gått igenom en mognadsprocess under sin karriär.

- I unga år var jag rätt självisk och ville spela på mitt sätt, oberoende av vad tränaren sa. Jag visste minsann hur fotboll ska spelas. Med åren har jag insett att det faktiskt är en lagsport och numera gör jag mitt yttersta för att förverkliga den taktik som tränaren lagt upp.

Han ser också att en allmän personlig mognad skett under karriären. På senare år har ett samhällsintresse vuxit fram och han uttrycker gärna sina åsikter offentligt. I mars tog han ställning på Instagram för jämställdhetskampanjen #heforshe och i sina kolumner i finska dagstidningen Pohjalainen har han kontinuerligt talat för tolerans och öppenhet.

- Fram tills att jag var 25 år behövde jag inget annat än fotboll i mitt liv, men ju äldre jag blivit desto mer har jag insett vikten av att komma ut ur fotbolls-bubblan. Därmed inte sagt att jag tröttnat på fotboll. Jag har några år ännu som fotbollsspelare på den här nivån och sedan siktar jag på att bli tränare.

Relation till Ålandsbanken? "Jag fondplacerar och får mycket god och personlig service på Ålandsbankens kontor i Vasa."

Guldstrid

Som spelare har han haft många olika typer av tränare och han har samlat på sig de bästa dragen av dem.

- Min nuvarande tränare Jess Thorup är bra på att delegera. Det är viktigt att en tränare låter sina assisterande tränare ta upp vissa saker inför truppen. Tränare som hela tiden pratar själva riskerar att trötta ut sina spelare.

Under våren drar det som vanligt ihop sig till guldstrid i danska ligan. FC Midtjylland är i högsta grad med i kampen. Måndagen 21 maj spelas den sista omgången i danska Superligan och då hoppas Tim Sparv få lyfta pokalen för sitt lag. Vad som händer efter den här säsongen är ännu öppet. Sedan ett år tillbaka har han ett distansförhållande med flickvännen Jitka Novackova, som bor i Tjeckien.

- Vi planerar att flytta ihop till hösten och båda är öppna inför olika möjligheter. Mitt kontrakt går ut till sommaren och jag kan tänka mig både att stanna och att flytta till en annan klubb i en annan liga. Det beror på var efterfrågan är störst på en defensiv mittfältare som tacklar först och ställer frågor sedan. Det gör inget om det finns andra nordbor där.

Artikel från Ålandsbanking nr 1/2018 (publicerad 31.05.2018)

Text: Johan Svenlin / Foto: Viktor Fremling